

Kissné Bognár Krisztina

Az előadás címe:

1956 az Agrártudományi Egyetemen

Absztrakt

A Magyar Agrártudományi Egyetem 1945-ben jött létre Budapesti székhellyel. A főváros mellett a vidéki mezőgazdasági akadémiák beolvasztásával Debrecen, Keszthely és Mosonmagyaróvár adott helyet az egyetemi szintű agrárképzésnek. A Mezőgazdaságtudományi Kar vidéki osztályait 1949-ben Budapestre vonták össze, majd még ebben az esztendőben minisztertanácsi döntés jelölte ki új székhelynek Gödöllőt. Az első hallgatók 1950 ősztől kezdték meg tanulmányaikat a volt Premontrei Gimnázium épületében. A forradalom költözés közben érte az egyetemet, a hallgatók a budapesti és a gödöllői eseményekben is aktív szerepet vállaltak. Az első – egyetemi tanulmányokra vonatkozó – „határozatok” megfogalmazására október 18-án került sor. Október 22-én a Szegedi Egyetem, valamint a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola képviselőinek hatására alakult meg a MEFESZ és szedték pontokba a diákság előzőeknél radikálisabb, általános politikai és gazdasági változásokat is kívánó követeléseit.

Október 23-án az agráregyetemi hallgatók csatlakoztak a felvonuláshoz, majd néhányan a fegyveres harcokban is részt vettek. Meghatározó szerepük volt a gödöllői forradalmi események elindításában, hiszen október 25-én a Pestről visszaérkezett és elfogott egyetemisták szabadon bocsátását követelő tömeget fogadta halálos áldozattal járó sortűz a Rendőrség épülete előtt. A diákok a következő két hétben is jó kapcsolatban álltak a lakossággal, bejártak a község gyáraiba, intézményeibe, bekapcsolódtak az Ideiglenes Nemzeti Bizottság munkájába, csatlakoztak a Nemzetőrséghez. A gödöllői járás falvait felkeresve bíztatták a szövetkezeti dolgozókat a termelés folytatására. A Gödöllőn működő egyetemi Ideiglenes Nemzeti Tanács és a budapesti Ideiglenes, majd végleges Forradalmi Bizottság legfőbb törekvése mindkét helyszínen a rend biztosítása, az emberi életek és az egyetemi tulajdon megvédése volt. A forradalom leverése után kísérletet tettek az oktatás megindítására,

de az egyetemi élet csak február elejétől tért vissza megszokott medrébe.

A forradalmi eseményekben részt vevő egyetemi alkalmazottak és hallgatók elszámoltatására 1957. áprilisában indultak meg a fegyelmi vizsgálatok. A jegyzőkönyvek alapján 23 mezőgazdász és 14 gépész hallgató kapott büntetést, amely a figyelmeztetéstől a kizárásig terjedt. Az egyetemi alkalmazottak közül 30 személyt vontak felelősségre, hat neves professzort fosztottak meg katedrájától (Máthé Imre rektor, Manninger G. Adolf, Horn Artúr, Klinger Pál, Erdei János, Kuthy Sándor).

Kulcsszavak: Magyar Agrártudományi Egyetem, 1956-os forradalom, MEFESZ, egyetemi Ideiglenes Nemzeti Tanács